

บรรณานุกรม

- กระทรวงสาธารณสุข. (2545). สถิติกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การทหารผ่านศึก.
- ขนิษฐา ภาคลังกา. (2543). ความเชื่ออำนาจควบคุมทางสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพและความพึงพอใจในชีวิตในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรงพยาบาลแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จอม สุวรรณ โณ. (2542). บทบาทของพยาบาลในการบำบัดแบบองค์รวม. วารสารพยาบาล, 48(1), 13-20.
- จันทร์จิรา วิรัช. (2544). ผลของโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดต่ออาการหายใจลำบากและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ. (2539). ภาวะโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป. ใน รายงานการสำรวจสถานะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทย (หน้า 114-121). กรุงเทพฯ: ดิโสด.
- _____. (2543). โรคระบบทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรังในประชากรไทย. ใน สุขภาพคนไทยปี พ.ศ. 2542: สถานะสุขภาพคนไทย (หน้า 252-333). กรุงเทพฯ: ดิโสด.
- จินดาวรรณ อุดมพัฒนากร. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งในการมองโลกกับการปรับตัวในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไชยรัตน์ เพิ่มพิกุล. (2537). อาการเหนื่อย. ใน อุดม คชินทร และคณะ (บรรณาธิการ), อาการวิทยาทางอายุรศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เช็ทสแควร์.
- ชัยเวช นุชประยูร. (2539). โรคหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง. ใน วิทยา ศิริดามา (บรรณาธิการ), ตำราอายุรศาสตร์ 3 (หน้า 33-52). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์ตีพิมพ์ลิเคชั่น.
- ควงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ. (2540). การสร้างพลังอำนาจ: กลยุทธ์ในการควบคุมอาการหายใจลำบากในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ราชบัณฑิตยบาลสาร, 3(2), 200-209.

ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ. (2541). ผลการใช้ อี เอ็ม จี ไบโอฟีดแบคร่วมกับการฟ่อนคลายกล้ามเนื้อแบบโพเกรสสฟิคต่อความวิตกกังวล การรับรู้สมรรถนะของตนเองในการควบคุมอาการหายใจลำบาก ความทนทานในการออกกำลังกาย อาการหายใจลำบากและสมรรถภาพปอดในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ทัศนีย์ นะแสง. (2542). การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยทางการพยาบาล. สงขลา: เทมการพิมพ์.

ธัญญลักษณ์ ไชยรินทร์. (2544). ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมความเจ็บป่วยของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธวัชชัย วรพงษ์สร. (2540). หลักการวิจัยทางสาธารณสุขศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นัยนา อินทร์ประเสริฐ. (2544). ผลของโปรแกรมการพัฒนสมรรถนะในตนเองต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นาฏอนงค์ สุวรรณจิตต์. (2537). ผลของการเตรียมผู้ป่วยและครอบครัวต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นिरามย์ ไข่เทียมวงศ์. (2535). แรงสนับสนุนทางสังคม การดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

น้ำทิพย์ แสงจันทร์. (2537). การพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพของช่องปากด้วยตนเองในผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่ได้รับเคมีบำบัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บุญเกื้อ ปุริวิภูษะ และคณะ. (2543). ความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ภาษาไทย), 8(2), 81-85.

เพชรน้อย สิงห์ช้างชัย. (2540). การประมวลผลและแปรผลข้อมูลจากโปรแกรม SPSS/PC+

สำหรับการวิจัยทางการพยาบาล. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

พรทิพย์ อุ่นจิตร. (2548). ประสิทธิภาพของโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถในการจัดการภาวะ
หายใจลำบากเรื้อรังด้วยตนเองต่อผลลัพธ์การจัดการด้วยตนเองในผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้น
เรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พัชรินทร์ ดวงคล้าย. (2546). ประสิทธิภาพของโปรแกรมการส่งเสริมการจัดการตนเองในผู้สูงอายุ
โรคข้อเข่าเสื่อม. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาล
ผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พินทุสร โชตนากร. (2539). รูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเองในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่
ได้รับเคมีบำบัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาล
ผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

พูนเกษม เจริญพันธุ์ และสุมาลี เกียรติบุญศรี. (2539). การดูแลรักษาโรคระบบหายใจในผู้ใหญ่.
กรุงเทพฯ: อักษรสมัย.

ไพบุลย์ เทวรักษ์. (2540). จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรสการพิมพ์.

ภาวณา กิริติยวงศ์. (2537). การส่งเสริมการดูแลตนเองในผู้ป่วยเบาหวาน ในระดับโรงพยาบาล
ประจำจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาวดี มโนหาญ. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวและ
การปรับตัวในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รังสรรค์ บุญปากม, และประภาพร ยงใจยุทธ. (2532). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน ประภาพร ยงใจยุทธ
(บรรณาธิการ), โรคระบบการหายใจ (หน้า 241-271). กรุงเทพฯ: แอดก้าอินเตอร์
เนชั่นแนล.

รณิดา กองเจริญ. (2545). ผลของการส่งเสริมความสามารถในการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดโดยประยุกต์
ทฤษฎีความสามารถตนเองในผู้สูงอายุที่มีภาวะปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

งานเวชระเบียน โรงพยาบาลพนัสนิคม. (2546). ข้อมูลสถิติผู้ป่วย โรงพยาบาลพนัสนิคม. ชลบุรี:

แผนกงานเวชระเบียน โรงพยาบาลพนัสนิคม.

ลินจง โปธิบาล. (2539). การพยาบาลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน ลินจง โปธิบาล, วราณี

ฟองแก้ว และศิริรัตน์ เปลี่ยนบางยาง (บรรณาธิการ), การพยาบาลระบบหายใจ.

เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วราณี เพ็ชรสงฆ์. (2542). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกลึกมีคุณค่าในตนเองของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้น

เรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่,

บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วัลลา ดันตโยทัย. (2540). รูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิด

พึ่งอินชูลิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหาร

การพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

วิลาวัลย์ พลพลอย. (2539). การส่งเสริมการดูแลตนเองเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วย

เบาหวานชนิดไม่พึ่งอินชูลิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เยาวลักษณ์ ชันธวิชัย. (2544). ปัจจัยที่เป็นตัวทำนายภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

ในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาล

ผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศุภลักษณ์ ปริญญาวุฒิชัย. (2544). ผลของการบำบัดการพยาบาลต่ออาการหายใจลำบากในผู้ป่วย

โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สมาคมออร์เวชแห่งประเทศไทย. (2539). แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง.

ม.ป.ท.

สมจิต หนูเจริญกุล, ประครอง อินทรสมบัติ, ดวงใจ ญัฏฐิยกุล และบุญจันทร์ วงศ์สุนพรัตน์. (2541).

การพยาบาลอายุรศาสตร์ เล่ม 2 (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: วิ. เจ. พรินต์.

สมเกียรติ วงษ์ทิม และชัยเวช นุชประยูร. (2542). โรคหอบหืดปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน สมเกียรติ

วงษ์ทิมและวิทยา ศรีมาดา (บรรณาธิการ), ตำราโรคปอด 1 โรคปอดจากสิ่งแวดล้อม.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ยูนิตีพับลิเคชั่น.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2539). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ส่วนข้อมูลข่าวสารสาธารณสุข สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข. (2542). สถิติสาธารณสุข 2542.

กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.

สายพิน เกษมกิจวัฒนา. (2536). แบบจำลองเชิงสาเหตุของความเครียดในบทบาทของภรรยาผู้ป่วยเรื้อรังในฐานะผู้ดูแล. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สิรินาด มีเจริญ. (2541). ผลของการใช้เทคนิคผ่อนคลายร่วมกับการหายใจแบบเป่าปากต่อความสบายในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และสัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สิริลักษณ์ จันทรมะ. (2541). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการผ่าตัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุดศิริ หิรัญขุนหะ. (2541). การพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพที่บ้านของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุภาภรณ์ ค้างคอง. (2548). ความสามารถในการจัดการภาวะหายใจลำบากเรื้อรังด้วยตนเองของผู้ที่โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 13(2), 41-57.

สุรางค์รัตน์ พ้องพาน. (2542). ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังจากการสูบบุหรี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิทยาการระบาด, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุรีย์ ธรรมิกบวร. (2546). การสื่อสาร ยุทธศาสตร์สำคัญเพื่อการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม. วารสารการศึกษาพยาบาล, 14(1), 2-6.

เสาวลักษณ์ เล็กอุทัย, อรพรรณ สมบูรณ์สาร และพูนศิริ อรุณเนตร. (2542). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง: การพยาบาลผู้ป่วยที่มีการคั่งของคาร์บอนไดออกไซด์จากการให้ออกซิเจน. วารสารสภาการพยาบาล, 14(1), 9-17.

อดิศร วงษา. (2538). หอบเหนื่อย (Dyspnea). ใน หลุ่่งน้อย อุบลเดชประจักษ์, อุษา ลุ่่ง, วิชัย ประจักษ์วิวัฒน์, ธนะพันธ์ พิบูลย์บรรณกิจ และสุทธชาติ พิษผล (บรรณาธิการ), อาการทางอายุรศาสตร์ (หน้า 137-142). กรุงเทพฯ: ชัยเจริญ.

อัมพรพรรณ ธีรานุตร. (2542). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง: การดูแลตนเองและการฟื้นฟูสภาพ. ขอนแก่น: โรงพิมพ์ศิริกัญจน์ออฟเซ็ท.

- อาภรณ์ เชื้อประไพศิลป์. (2534). การวิจัยเชิงคุณภาพทางการแพทย์. *จดหมายข่าวสมาคมวิจัย
เชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย*, 5(1), 3-10.
- อารยา ต้นสกุล. (2536). ผลของการผ่อนคลายกล้ามเนื้อต่ออาการหายใจลำบากและความวิตกกังวล
ของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อารี พันธุ์มณี. (2534). *จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ.
- อารีรัตน์ สังวรพงษ์พนา. (2543). อาการหายใจลำบาก (*Dyspnea*). ชลบุรี: ภาควิชาวิทยาศาสตร์
พื้นฐานการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- American Thoracic Society. (1995). Standards for the diagnosis and care of patients with chronic
obstructive pulmonary disease. *American Journal of Respiratory and Critical Care
Medicine*, 152, 77-120.
- _____. (1999). Pulmonary rehabilitation-1999. *American Journal of Respiratory and Critical
Care Medicine*, 159, 1666-1682.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: W. H. Freeman.
- Baker, C. F., & Scholz, J. A. (2002). Coping with symptoms of dyspnea in chronic obstructive
pulmonary disease. *Rehabilitation Nursing*, 27(2), 67-73.
- Bartholomew, L. K., Parcel, G. S., Swank, P. R., & Czyzewski, D. I. (1993). Measuring
self-efficacy expectation for the self-management of cystic fibrosis. *Chest*, 103,
1534-1530.
- Bellamy, D. (2000). Progress in management of COPD. *The Practitioner*, 244, 27-30.
- Berry, M. J., & Walschlager, S. A. (1998). Exercise training and chronic obstructive pulmonary
disease: Past and future research directions. *Journal Cardiopulmonary
Rehabilitation*, 18(3), 181-191.
- Belza, B. et al. (2001). Correlates of physical activity in chronic obstructive pulmonary disease.
Nursing Research, 50(4), 195-202.
- Bourbeau, J. et al. (2003). Reduction of hospital utilization in patients with chronic obstructive
pulmonary disease: A disease-specific self-management intervention. *Arch Intern Me*,
163(5), 585-591.
- British Thoracic Society. (1997). BTS guidelines for the management of chronic obstructive
pulmonary disease. *Thorax: The Journal of the British Thoracic Society*, 52, 1-3.

- Carrieri-Kohlman et al. (1993). Dyspnea and the affective response during exercise training in obstructive pulmonary disease. *Nursing Research*, 50(3), 136-146.
- Calverley, P. M. A., & Paul, W. (2003). Chronic obstructive pulmonary disease. *The lancet*, 27(362), 1053-1055.
- Carrieri, V. K., & Janson-Bjerklier, S. (1984). The sensation of dyspnea: A review. *Heart & lung*, 13(4), 436-446.
- _____. (1986). Strategies patients use of manage the sensation of dyspnea. *Western Journal of Nursing Research*, 8(3), 284-305.
- Coakley, A. L., & Ruston, A. (2001). Pulmonary disease and smoking: a case for health promotion. *British Journal of Nursing*, 10(1), 20-24.
- Conn, V. S. (1998). Older adults and exercise path analysis of self-efficacy related constructs. *Nursing Research*, 47(3), 180-189.
- Duangpaeng, S. (2002). *Chronic dyspnea management of Thai adult with chronic obstructive pulmonary disease*. Doctoral dissertation, Faculty of Graduate Studies, Mahidol University.
- Duangpaeng, S. (2002). Chronic dyspnea self-management of Thai adults with COPD. *Thai Journal of Nursing Research*, 6(4), 200-215.
- Dudley, D. et al. (1980). Psychosocial concomitants to rehabilitation in chronic obstructive pulmonary disease. Part I psychosocial and psychological consideration. *Chest*, 79, 393-398.
- Costello, F. (2001). Self-management of asthma. *Nursing standard*, 15(14), 33-35.
- Gallefoss, F., & Bakke, P. S. (2000). Impact of patient education and self-management on morbidity in asthmatics and patients with chronic obstructive pulmonary disease. *Respir Med*, 94(3), 279-287.
- Gallefoss, F., & Bakke, P. S. (2002). Cost-benefit and Cost-effectiveness analysis of self-management in patients with chronic obstructive pulmonary disease-a 1-year follow-up randomized, controlled trial. *Respir Med*, 96(6), 424-431.
- Germain, C. P. (1988). Diabetes self-management and hospitalization. *IMAGE: Journal of Nursing Scholarship*, 20(2), 74-78.

- Gift, A. G. (1989). Validation of a vertical visual analogue scale as measure of clinical dyspnea. *Rehabilitation Nursing*, 14(6), 323-325.
- Gift, A. G., & Cahill, C. A. (1999). Psychophysiologic aspects of dyspnea in chronic obstructive pulmonary disease: A pilot study. *Heart & Lung*, 19(3), 252-257.
- Gift, A. G., & Moore, T., & Soeken, K. (1992). Relaxation to reduce dyspnea and anxiety in COPD patients. *Nursing Research*, 41(4), 242-246.
- Gift, A. G., & Plaut, M. M., & Jacox, A. (1986). Psychologic and physiologic factors related to dyspnea in subjects with chronic obstructive pulmonary disease. *Heart & lung*, 15(6), 595-601.
- Gift, A. G. & Pugh, L. C. (1993). Dyspnea and fatigue. *Nursing Clinical of North American*, 28(2), 373-384.
- Groessler, E. J., & Cronan, T. A. (2000). A cost analysis of self-management programs for people with chronic illness. *American of Community Psychology*, 28(4), 455-480.
- Graydon, E. G., Ross, E., Ewebster, M. P., Goldstein, S. R., & Avendano, M. (1995). Predictor of functioning of patient with chronic obstructive pulmonary disease. *Heart & Lung*, 24(5), 369-75.
- Holter, I. M., & Schwartz-Barcott, D. (1993). "Action Reseach: What is it? How has it been used and how can it be used in nursing ?". *Journal of Advanced Nursing*, 18, 298-304.
- Janson -Bjerklie, S., Carrieri, V. K., & Hudes, M. (1986). The sensation of pulmonary dyspnea. *Nursing Research*, 35(3), 154-159.
- Janelli, M. L., Scherer, K. Y., & Schmieder, E. L. (1991). Can a pulmonary health teaching problem alter patients' ability to cope with COPD?. *Rehabilitation Nursing*, 16(4), 199-202.
- Jiang, X. L. (1999). *Family social support and self-care behaviors among chronic obstructive pulmonary disease*. Thesis for Master of Nursing Sciene in Medical and Surgical Nursing, Graduate School, Chiang Mai University.
- Jones, A. (2001). Causes and effects of chronic obstructive pulmonary disease. *British Journal of Nursing*, 10(13), 845-850.

- Kanfer, F. (1988). Self-management methods. In F. Kanfer & A. P. Goldstein. (Eds.). *Helping People Change: A Textbook of Methods* (3rd ed.) (pp. 283-338). New York: Pergamon.
- Kanfer, F., & Gaelick-Buys, L. (1991). Self-management methods. In F. Kanfer & A. P. Goldstein, (Eds.). *Helping people change: A textbook of methods* (4th ed.) (pp. 305-360). New York: Pergamon Press.
- Kangchai, W. (2002 a). *Efficacy of self-management promotion program for elderly women with urinary incontinence*. Doctoral dissertation, Department of Nursing Science, Graduate School, Mahidol University.
- Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). *The action research planner* (3rd ed.). Victoria: Deakin University.
- Kohlman, V., & Janson-Bjerklic, S. (1993). Dyspnea. In V.C. Kohlman & A. M. Lindsey, (Eds.), *Pathophysiological phenomenon in nursing* (pp. 247-78). Philadelphia: W. B. Saunders.
- Larson, J. L. (2002). Inspiratory muscle strength in chronic obstructive pulmonary disease. *AACN, Clinical Issues*, 25, 320-332.
- Leidy, K. L. (1995). Function performance in people with chronic obstructive disease. *Journal of Nursing Scholarship*, 27(1), 23-34.
- Lorig, K., & Holman, H. R. (1993). Evidence suggesting that health education for self-management in patient with chronic arthritis has sustained health benefit while reducing health care cost. *Arthritis and Rheumatism*, 36(4), 439-446.
- Lorig, K. R. et al. (2001). Chronic disease self-management program: 2-year health status and Health care utilization outcome. *Med Care*, 39(11), 1217-1223.
- Mahler, D. A. (1987). Dyspnea: diagnosis and management. *Clinical Chest Medicine*, 8, 215-230.
- Monninkhof, E. et. al. (2003). Effects of a comprehensive self-management programme in patients with chronic obstructive pulmonary disease. *Eur Respir Journ*, 22(5), 815-820.
- Monninkhof, E. et. al. (2003). Self-management education for patients with chronic obstructive pulmonary disease: A system review. *Thorax*, 58(5), 394-398.
- Nolan, M., & Grant, G. (1993). Action Research and quality of care: A mechanism for agreeing basic values as a precursor to change. *Journal of Advanced Nursing*, 18, 305-311.

- O' Donnell, E. D., Webb, K. A., & MaGuire, M. A. (1993). Old patients with COPD benefits of exercise training. *Geriatrics*, 48(1), 59-66.
- Polit, D. F., & Hungler, B. P. (1995). *Instructor's manual for nursing research: Principles and methods* (6th ed.). Philadelphia: Lippincott.
- Sassi-Dambron, D. E., Eakin, E. G., Ries, A. L., & Kaplan, R. M. (1995). Treatment of dyspnea in COPD: A controlled clinical trial of dyspnea management strategies. *Chest*, 107(3), 724-729.
- Sexton, D. L., & Munro, B. H. (1988). Living with chronic illness: The experience of women with COPD. *Western Journal of Nursing Research*, 45, 1026-1044.
- Steele, B., & Shaver, J. (1992). The dyspnea experience: Nociceptive properties and model for research and practice. *Advances of Nursing Science*, 15(1), 64-76.
- Strijbos, H. J., Postma, S. D., Altena, V. R., Gimeno, F., & Koeter, H. G. (1996). A comparison between an outpatient hospital-based pulmonary rehabilitation program and a home care pulmonary rehabilitation program in patient with COPD. *Chest*, 109(2), 366-372.
- Tobin, D. L., Reynolds, R. V. C., Holroyd, K. A., & Creer, T. L. (1986). Self-management and social learning theory. In K. A. Holroyd & T. L. Creer (Eds.), *Self-management of chronic disease: Handbook of clinical intervention and research* (p. 555). New York: Academic.
- Tregonning, M., & Langley, C. (1999). Chronic obstructive pulmonary disease. *Elderly Care*, 11(7), 21-25.
- White, R. J. (2002). Pulmonary rehabilitation compared with brief advice given for severe chronic obstructive pulmonary disease. *Journal of Cardiopulmonary Rehabilitation*, 22(5), 338-344.
- Wigal, J. K. Creer., & Kotrs, H. (1991). The COPD self-efficacy scales. *Chest*, 99(5), 1193-1196.
- Zimmerman, B. W. et al. (1996). A self-management program for chronic obstructive pulmonary disease: Relationship to dyspnea and self-efficacy. *Rehabilitation Nursing*, 21(5), 253-257